

POLITIČKI PREGLED

Austrija. Parlamenat se još uvek bavi s proračunom. Samo polako napreduje tanačenje. U financijskom odboru, kade je bilo govora od proračuna za vojsku, je socijaldemokrat dr. Deutsch izjavio, da se s vojaki kod vojske različito zahaja. Ki su u socijaldemokratskom Militärverbandu organizirani, s timi da se zahaja oštro. Isto tako da se i s nimškonacionalnim vojaki zahaja. Vojska da se raspada. Poslanik Streeruwitz hvali staru vojsku, ka da je kroz stolecu bila obrana proti barbarstvu od istoka. Ona je bila škola muževnosti, u koj su si grof i seljak govorili ti. Socijaldemokrati da bi radi imati dobre republikance u državi, ali da ništar ne činu, da se onim, ki su još zakorenjeni u prošlosti, zlahkoti prestopiti u današnji čas republikanizma. Za boj nismo pripravi ni mnogo preslavi. Ovdje more samo mirovna pogodba zasigurati ono, ča imamo. Socijaldemokrat Sever je izjavio, da su u našu državnu službu zeli mnogi stari oficiri, a vsm da se plaćaju penzije. Samo proti tomu se suprotstavljaju socijaldemokrati, da se oni boru proti republiki. Zakon za opskrbljenje da valja samo za Wehrbund. Ministar da ne govori od republike, nego uvek od slobodne države. Ministar Vaugoin opominje na uspešno pomažanje vojske kot' elementarnih nesrić i nemirov, i zahitil je vse napadanje na častnike ter je govoril od preštimanja častnikov i vojakov med ljudstvom. Velikonomac Klimann veli, da imamo prevec generalov. Za višu službu da je postavno 67 mestov, a za službu s vojaki samo 44. U višoj službi stojeći da su si zasigurali dobra službena mesta. To da uzrokuje veliko ogorčenje. Generalni štab je potriban, ali najprlje je potribna trupa. A prevec da se i transferira. Iz čemernih garnizonov da je viditi, kako bižu vsi, kim je markako moguće. Triba se je ozbiljno bavili odstranjenjem politike iz vojske. Ministar Vaugoin veli da hasnuje rič „slobodna država“, ar je ova tako učvršćena u zakonu. Ministarstvo jako dela na tom, da iz vojske izluči politiku. — Bečanski varoški namešćeniki su završili svoja pogadjanja za poboljšanje plaće. Oni vsi i učitelji čedu dostat za 56 procentov već. I trinajsta mesečna plaća, ka se isplaća po polovici u juniju i decembru, će biti isto tako povekšana.

Nimška. Poverenik antante u Berlinu, Parker Gilbert je pred reparacijskom komisijom u Parizu izjavio, da Nimška ne more za reparacije već platiti od vse skupa 50 milijardov zlatih marak. Da sada je stalo u Dawesovom planu, da Nimška neodredjeno vrime dugo mora vsako leto platiti 25 milijarde zlatih marak. Parker veli, da nimški kredit mnogo zgublja, ar se još uvek ne zna, kako visoku svotu mora Nimška platiti. Nimški financiri mislu, da se to pitanje mora urediti, ar se toliko nimških pinez niti ne more

u stranjiskih državah prodati i umesliti. — Pogadjanja med centrumom i nimškom ljudskom strankom od novoga školskoga zakona su se razbila. — Odobranja čedu biti naredno u maju, pak će se onda postaviti i nova vlada. — Ministar vanjskih poslov dr. Stresemann, ki nij najboljega zdravlja, nahaja se na vraćenju u Cannesu, kade takaj pelja politička dogovaranja. Govorit će naredno is Briandom od umanjenja vojske u krajini Rajne.

Francuska. Na potribovanje nimškoga ministra vanjskih poslov Stresemanna, da Francuska povluče najzad svoju vojsku iz krajine Rajne, je odgovoril francuski ministar Briand u pariskom parlamentu, da Nimška hoće iz pogodbe u Lokarnu prevec izluć hasni, i zato ne more privoljiti u nimško potribovanje. Pri tom je opomenu na govor jednoga nimško-nacionalnoga zastupnika, čija stranka je u vladi, ki je u nimškom parlamentu držal govor u kom se grozi s bojem. Briand je izjavio, da je moguće prlje pategnuti vojsku iz krajine Rajne, ako Nimška hitrije plati nego li je to dužna polag Dawesovoga plana, i da se razluči od Ruske, ka je u manevre postavila 700.000 muži. Francuska mora uvek misliti, da će Nimška Rusku vojački organizirati i s ruskom vojskom peljati boje. Od kriomčarenja oružja u Ugarsku govoril je Briand vrlo mirno. Konačno je u svojem govoru dal viditi, da će on po odobranju moć morebit popuščati, jur polag toga, ka stranka kod odobranjev nadvlada, ar mora sada paziti i na mnoge nacionaliste.

Jugoslavija. Kongres Davidovićeve demokratske stranke je dolučil, da moraju ministri, ki su bili u vladi Vukičevića, istupiti iz vlade. Pokidob su ovi to učinili, je vlada morala odstupiti. Kralj Aleksandar je predal sastavljenje vlade ponović u ruke Vukičevića, ali mu se nij ugodalo sastaviti vladu. Na veliko začuđenje je dostal onda mandat za sastavljenje vlade peljač hrvatske seljačke stranke Stjepan Radić. Dogovaral se je s peljači svih stranak, ali nij mogal dostat većinu, pak je moral povrnuti mandat, koga je onda dostal Davidović. Niti ov nij mogal spraviti vladu, tako da je ponović dostal red na Vukičevića, da sastavlja ministarstvo. Do sada se niti njemu nij jugudalo u skupštini zadobiti većinu, pak će naredno biti silovan sastaviti vladu manjine skupa s Slovenskom ljudskom strankom dr. Korošca i s bosanskimi muslimani. Ove vladine krize teško prilišću državu, ka se ravno sada nahaja u velikoj nevolji zbog glada u Hercegovini i gospodarstvene nevolje u Dalmaciji.

Norveška. U Norveškoj je na 26. januara postavna delačka vlada pod predsedničtvom socijalista Hornstruda. Ova vlada socijalistov se je mogla držati samo nekoliko dan, ar jur prošli tajedan joj je s 86 proti 83 glasov izrečeno

nepoverenje. Morat će odstupiti. Uzrok je to, da je nastal med ljudstvom strah zbog zakonov, ke bi mogla donesti ova vlada, pak se je velje pokazalo, da je počela spadati vridnost norveškoga pineza, ljudi su počeli svoje gotove pineze slati iz Norveške u banke u stranjiskih državah.

Rumunjska. Ministar vanjskih poslov Titulescu je doputovao iz Rima u Pariz. Pokidob hoće za Rumunjsku posuditi pinez, jako hvali Francuze. On će odanle dalje putovati u Cannes, kade se nahaja nimški ministar vanjskih poslov dr. Stresemann, a naredno će pohoditi i Prag. — U parlamentu u Bukarestu došlo je do velike bure, kad je hotil govoriti poslanik seljačke stranke Vajda-Vojvod iz Erdelja. Predsednik mu nij htio dati govoriti, nego je prlje dal od toga glasovati. Kako je glasovanje ispalo se ne zna, ar su poslaniki seljačke stranke razbili škrabljus s čedulicami, pak su izjavili, da je to velika sramota, da se danas ne da u Rumunjskoj govoriti jednom človičku, ki je pod ugarskim gospodstvom u Erdelju najveć delal na tom, da nastane Velika Rumunjska, da Erdelj dojde k Rumunjskoj. Predsednik seljačke stranke Maniu je izjavio, da se seljačka stranka, ka zastupa 72 procenta naroda, slaže s Vajda-Vojvodom ter ako ga predsednik, kot je nakanjeno bilo, isključi iz 30 sednic, onda niti seljačka stranka ne će sudelovati u parlamentu. Po toj izjavi su zastupnici seljačke stranke ostavili parlamenat.

Indija. U Indiju je došla jedna parlamentarna komisija od peljanjem Sir John Simona, ka je hotila proučiti premijanje indijskoga ustava (Verfassung), i u koj komisiji su sami Englezi. Zbog toga je došlo do velikih nemirov u vsihv elikih indijskih varoših, osebuju u Bombay, Kalkutti i Madrasu. Trgovine su se zaprle i promet je prestal. Demonstranti su agitirali za to, da se izrene (proгна) Engleze iz zemlje. Policija u Madrasu je strijlala na demonstrante i usmrtila šest Indijcev. U Kalkutti su se izvezli oklopni automobili. Policiju su demonstranti bombardirali s kamenjem dokle nij došla vojska s kanonami. Peljači su vsagdir študenti. Izvršeno je mnogo atentatov na takove Indijce, ki su prijatelji Englezov, na što i sto ljudih je uhapšeno. Indijsko narodno spravišće nij htio prijeti komisiju.

DOMAĆI GLASI

Trajštof. Opet nas je ostavilo sedam naših hrvatskih bratov i su prošli u daleku tudju zemlju Kanadu. Ti jesu: Jožef Grafly (matač) drivodelski meštar, Ivan Frölih, poljodelac, Fridrik Muč, stolar, Ivan Hergović (gergič) poljodelac, Filip Drivodelić, poljodelac, Pius Krajačić, zidar i Anton Barilić (kliković) mehanicar. Okripljeni s svetimi sakramenti i

sjačila za poljubac onih za nemar metajućih ustnic, ke se nje ruke nikada nisu dotaknule. A opvut je Henrik nje ruku prijel samo vrhom svojih dužičkih finih prstov i velje ju opet ispustil.

„Zaista sam mislila, da ću se zakasnit. Ostala sam malo predugo kod svoje nećakinje, male sirotice!“

„Ča je beležna?“ zapita princeza.

„Beležna... ne, zapravo još nij. Ali vrlo krhkoga zdravlja! Vsa ki mali posal ju utrudil. Malo sam se s njom zabavila prlje, nego li sam išla simo. Ona je melanholične (k turobnosti naklonjene) naravi (nature). A i nje mati je bila vrlo slaba. No ja sam se nadijala, da će Jolaina ojačati. Nažalost to nij tako!“

Ona prigne glavu. Henrikov bratić, ki ju je pazljivo gledal, reče:

„Morebit je prevec ostavna sama sebi. Nij viditi nigdir tu vašu lipu nećakinju, gospa.“

„Ono odurava svit, gospodine. Nikarko ju ne morem nagovoriti, da izajde s manom. Kad smo došle simo, činilo se je, da će ostaviti to svoje divljačtvo, ali opet ju zgrabilo oduravanje svita na veliku škodu za nje zdravlje.“

„Mislim, da bi gospa Ternejska, ka je tako vesela i vedra, tomu hitro pomogla,“ reče Henrik s za nemar metajućim smiljanjem. „Ali ona se tuži, da već ne vidi gustokrat gospojicu Rambitzku.“

(Nastavak sledi.)

nje nazlobnost. Jolaina, vsa blidea, stiskala je med svojimi rukami našito platno kot zvana sebe. Ča je to rekla ta žena? A ča je zapravo hotila reć? Ča se je sranjalo u himhenosti nje smiljanja, u mačjem bliskanju nje očiju, ke se ove večeri tako svitu? Od koga je to hotila govoriti?... Jedna mlada žena, ka ljubi gospodina Gevrskoga i ku on večeras nestrpljivo iščekuje... Jolainino srce se stisne, bilo joj je, kot da je opet gledala Nadeždu takovu, kakovu ju je vidila malo prlje u nje nenavadnoj zamamnosti, s vsom nje milinom glasa i ljubežnošću nje očiju. Jednoga dana je gospodin Ternejski bil rekal pred svojom ženom: „To je pogibeljno stvorenje.“ Jolaina onda nij razumila sadržaj tih ričih. Ali danas je nje najeđnoć razumila. Ta mlada žena, od ke je govorila gospa Rambitzka, bila je, morala je biti ona sama, himbeno i zlo stvorenje. Hoće da zaslipi gospodina Gevrskoga, a morebit ga je jur i zasliplila...

Jolaina se spustil na kolena. Utisnula je čelo u svoje ruke i zdihtavala u svojem srcu:

„Oh, ne to! Bože moj, ne dopusti, da joj se ugodal! On je tako plemenit, tako dobar! A ona! Bože moj, spasi ga od te žene!“

Vsa je drhtala od straha i boli. Pred oči si je postavila gizdavu spodobu gospodina Gevrskoga, njegovo lipo lice s ljubežnim smiljanjem, njegove diboke i teple oči, u kih je bilo toliko slatkoće, kad su se obrnule k njoj. A zatim se je spomenula visokih mislih njegov

voga duha i plemenitoga srca, ko je imal mladi človič, od koga je gospodin Ternejski, ki je i sam bil vrlo ozbiljan, govoril s tolikim poštovanjem i preštimanjem. I ona se malo primiri. Zasvitil joj je trak nadijanja, da je gospodin Gevrski dost jak, da se ne će dati obladati Nadeždinomu čaranju.

Ali ovde se je spomenula i ričih, ke joj je jednoč gospa Rambitzka uz slatkasto smiljanje rekla:

„Glej, moja mala, za okretnu (šikanu) ženu su vsi muški samo lutke (igračke). Mi od njih činimo, ča ćemo, još i od najozbiljnijih, samo kad je razumimo uloviti od njihove slabe strani.“

I spominjajuć se na te riči Jolaina je opet jače zadržala kad je pomislila, da je ta žena morebiti dost okretna, dost gibljiva, da iznajde tu slabu stran gospodina Gevrskoga, i da je ove večeri bila tako nenavadno i tako zamamno lipa...

XL

Kad je Nadežda došla u salon, bil je on jur pun elegantnoga svita, odakle su dohajali glasi razgovora i smiha. Gospodin Maynone, ki je sa svojom ženom prijmial goste, pozdravi Nadeždu, a ona kot da toga nij vidila. Nje oči su iskale gospodina Gevrskoga. Ona ga opazi u njegovoga bratića u razgovoru s princepsom Seskinom, gosposjicom Faravés i nekim drugim mladimi ženami. Ona velje projde k njemu. Nje ruka se elegantno ispruži, kot da je uvek pro-

sprohodi od množine selskih ljudi su se opravili na 11. februara na daleki put. Na 12. u šestih urah na večer su se seli u Beču na brzovlak do Hamburga. Ondje čedu se sest na parobrod „Westphalia“ na 15. februara i na 26. čedu doći u Halifax, kade čedu se posaditi na željeznicu i po 54 urah vožnje čedu dospiti u varoš Winnipeg, a odanle pak dalje u varoš Manitoba, kade čedu dostat kod farmerov na polju dela. Vse selo žaluje za vrlimi delači i im željimo srično putovanje, i da se ne pozabu s naše domaće hrvatske braće i mile domovine, ka im nažalost dela dat ne more.

Uredjenje Sauerbrunn. Na 29. I. je općinsko prepostavnost Sauerbrunn imala dogovor, kako da se uredi Sauerbrunn po tom, kad se ured zemaljske vlade odanle preseli u Željezo, da Sauerbrunn zadobene opet svoje prvašnje preštitmanje kot vračilišće. Na dogovoru su delzimali zastupnici općine Sauerbrunn, interesentov, zemaljske botesničke kase i ureda zemaljske vlade. Odiran je komite, ki će općinsko prepostavnosti izdelati i prepoložiti predlog.

Dužnost prijavljenja polag zakona za zaposlenje invalidov. Polag zakona za zaposlenje invalidov je posednik vsake obrtne delačnice, kade dela najmanje dvajset delačev, dužan na 1. februara i na 1. augusta vsakoga leta komisiji za nadomešćenje škode invalidom poslati popis kod njega zaposlenih bojnih invalidov skupa s brojem svih zaposlenih delačev, da se pokaže, da on ispunjuje svoju dužnost u pogledu zaposlenja invalidov. Komisija za nadomešćenje škode invalidom je dala formule za te popise ponoviti tiskati, i trgovačka komora daje na znanje, da te formule popisov moru dostat bečanske tvornice (poslovnice) od Magistratskoga odijeljenja XI u Beču, VIII. Josefstädterstr. 59. a tvornice u Dolnoj Austriji i Gradišću preplaćeno kod dotičnoga kotarskoga poglavarstva.

Kriomčarenje duhana. Na 2. II. je poljodelka Ana Preissler u Neumarktu u T. ka je poznata kriomčarka duhana, ponoviti ulovljena pri prodavanju duhana (tubaka), koga je u noći prekriomčarila prik granice. U ste stanje na podu pod senom sranjena je najdena veća množina ugarskoga duhana za cigarete, ki je joj je odzet.

Unesričen. Na gosposkiškom imanju u Keresturu zaposleni kovač Ivan Vörös je potkival na 30. I. jednoga konja; konj mu se je ritul i mu razbil livu laloku. Naranjenoga su otprimali u bolnicu u Novo Mesto.

Oganj. Na 4. II. je nastala u škadnju poljodelca Jožefa Bammera u Neumarktu u dolini Tauchena oganj, ki je zničil krov od štale, škadanj, lopu za nastor, pčelinjak i drvnicu pak i mnoge poljodelske stvari ter 50 q sena i 30 q slame. Škoda znaša 5000 do 6000 S, a osiguran je bil samo na 3000 S. Susedu Juri Karloviću je izgoril livac za vinje, pak se je jedna svinja tako požgala, da su ju morali zaklati. Karlović trpi škodu od 620 S, ka takaj nij s osiguranjem potpuno nadomešćen. Oganj je podvrgal općinski siromah Lovre Bammer, ki je na ov način hotil učiniti samoumorstvo. Njegovo mrtvo telo najdeno je na onom mestu, kade se je oganj izbusul u škadnju. Pri ugašanj su delzimali ognjobranci iz Schlaininga, Milištrofa, Rupišća, Ključarevca, Širokanov, Poljancev, Marofa, Velikoga Petarštofa, Eisenzickena i Borte.

Menovo. Ja Ivan Čenar se zahvalujem općinskoj prepostavnosti i vsm selskim darovnikom za pinezu u svoti 150 S. Ne morem na graditi selskim prijateljem ove dobrote, zato hvalim s Bog platit vsakomu. — Ljubav med ljudi se širi da podpira nesrične i uboge. S ovim je vidili ljubav bližnjega ne samo u ovom, nego je Menovska općina prošlo leto skrbila podupirati u nesriči Suševcom, kim je oganj mnogo zničil na 21. oktobra 1927. leta. Za potporu su dostali pogoreni stanovnici S 200/40 i tri velike voze slame. Niti jedna druga općina se nij smilovala nesričnim.

Kradljivac trsov. Poljodelac Mate W. u Leithaprodersdorfu je hižičaru Jožefu Waraschitzu ukrad iz vinograda 225 grebenic u vridnosti od 225 S. S ovim je 51 trs, od kih su održene grebenice, potpuno uškodjen, tako da u letu 1928. ne čedu donest nikakovoga groja. Grebenice su najdene u vrtu za zelenje kod W., kade je nje bil posadil u zemlju, pak su mu odzete i

naprikdane općinskomu uredu, a on je prijavljen.

Automobilska nesrića. Peršonski auto tršca Sigmunda Weinberga iz Beča se je na 30. I. na putu iz Borte u Rotenturm hotil ugnuti teškim kolom malinara Jožefa Wölfela iz Eisenzicken, ka su se vozila u suprotivnom smiru. Konji su se preplašili, i šofer automobila Franc Berlo se je zbog toga, ča mu zavor (bremza) nij htila popast, zavezal prik ruba ceste u grabicu, da se je automobil prevrnu i vrlo uškodil. Posednik automobila i šofer su ostali čitovati.

Nesrića na cesti. Krčmar i posednik automobila Schabthüttel iz Rudersdorfa vozil se je sa svojim peršonskim automobilom iz Velikoga Petarštofa u Malipetarštof. Na zemaljskoj cesti se je zavezal u neravničena kola vozačev driva Ivana Schilla i Adama Schranza iz Sabare, pri čemu je uškodjen automobil i jedna kola, a jedan konj naranjen.

Iskočil vlak iz tračnic. Na 20. januara je na željeznici za materijal električne centrale općine Beča u Ebenfurhu zgora kapselfabrike jedan vlak s ugljenom, ki se je hitro vozil, skočil iz tračnic. Uzrok je bil, da je popustil jedan šaraf na tračnicah (šinah). Upravljač lokomotive, ložać i zavirač skočili su doli ter im se nij ništar stalo, nek da su se prestrašili. Škoda na dugovanju je jako velika.

Dani za govor s zemaljskim poglavarom. S zemaljskim poglavarom se more od sada govoriti samo vsaki četrtak i to od 10 urih 30 min. do 12 urih 30 min. Dani za govor s drugim kotrigi vlade ostanu nepremjenjeni.

DRUŠTVENI VISTNIK

Nova Gora. Na 12. o. m. je imalo ovdešnje kat. junačko društvo svoje općinsko spravišće, ko je pokazalo, da za koliko je napredovalo naše društvo u prošlom letu. Ča se je udelalo na kulturnom polju, to je zadosta popisano i uvekovečeno u zapisničkoj knjigi društva; a njegovo pinezno dobro znaša S 612.44. Za prepostavne su odabrani: Karol Kovač (Petrov), prvač; Ive Graf, prvača namestnik; Edi Kovač, blagajnik; Ive Windt, blagajnika namestnik; Bernard Neubauer, perovodje namestnik. Pak Anton Kulović i Gusti Radaković za priglednike; Gusti Blašković, Ive i Felix Kulović za reditelje.

Trajštof. Trajštofsko kat. jun. društvo zgubilo je nedilju 5. februara jednoga poštenoga, mudroga i gorljivoga kotriga, ki je bil takaj i pravičan blagajnik, po imenu Antona Selingera. On se je poručil s mladenkinjom Elizabetom Zeichmann. Vsemu kat. jun. društvu je žal za njim, ar on je bil i pri utemeljenju našega jun. društva zoiči, i je bil pri našem društvu jur od početka pravičan blagajnik. Zato su mu i njegovi društveni brati svoju ljubav skazali na njegov pir, kad se je išal poručiti. Pred vičernjom u prvom zvonu ganul se je šereg od prik 60 kotrigov pod zastavom od škole, da si sprovedimo našega društvenoga brata pred Božji oltar, kade će on prijet sakramenat sv. hišva. Kad smo došli k njemu u njegov očevo stan, stal se je naš junački predsednik Pave Pintarić i zapovidnik Anton Wallner pak su postavili zastavu pred našega. Junački predsednik Pave Pintarić načinil mu je kratak govor, s kim je vse domaće i zaručnjaka do suz ganul. Rekal je, da dohaja čas, kada se on mora razlučiti od svojih 72 tovaruše, i od naše junačke zastave, na ku je on kot junak prisegal, da će joj veran ostati. Ali prilje nego se razluči od njih, je u ime svih tovaruše sprogovoril hvalu njegovim roditeljem, da su pod svoj krov prijeli ter kod njih nastanili naše junačko društvo, ar velje po utemeljenju nismo imali nigdir stana, kade bi si bili mogli obdržavati naše sednice. I dali su nam njegovi stariji od srca rado jednu hižicu, kade je bil krez dvi leta naš društveni dom; zato im još jedno i u današnjoj novini hvalimo na toj dobroti. — Zatim smo zaručnjaka s našom društvenom muzikom olupjali po njegovu zaručnju i odanle u crkvu pred Božji oltar, kade je pošteno ostavil svoj junački stalž. Naš duhovni predsednik gosp. farrik udilili su zaručnjakom sakramenat sv. hišva. Oni su im takaj jako lipo razložili ov sakramenat, kako moraju skupa živiti i kršćansku veru i nadalje si u srcu držati, onako, kako su se to na-

učili u junačkom društvu. Po poruki smo išli van iz crkve, i na crkvenom dvoru smo postali, pak je jun. predsednik Pave Pintarić mladomu mužu kratak ali ganutljiv govor držal. On mu je čestital u ime društva, a onda je povidal, da je kršćanski duh i u naše selo doprimil malo stabalce, ko se zove kat. junačko društvo. Iz ovoga stabalca je na početku nek deset kitice pognalo, a med njimi je bil i naš Anton Selinger. Naše društvo smo ada začeli s desetimi kotrigi. Po kratkom času se je li razvilo ovo stabalce na zmožno stablo. Danas ima jur ovo društvo 72 kotrige, a kašnje pak postavili smo naše društvo pod jednu lipu i dragocenu zastavu. Nadalje se je zaručnjaku zahvalil na njegovom trudu i na pravičnom peljanju društvene blagajne. Na koncu veli jun. predsednik zaručnjaku: Dragi brate, sada stojimo pred lučenjem. Zgubiti ćemo u tebi ne samo vernoga tovaruša nego i potpiratelja i dobročinitelja, pak bi turbošno tucala danas naša srca i žalosno bih ti rekal sbogom, kad ne bih bil čvrsto osviđočen, ako i ne moreš biti redoviti kotrig našega društva, da ćeš uvek biti potporni kotrig. Na koncu mu pruži ruku i u ime svih tovaruše zadnju rič veli: s Bogom! — Novo oženjenim vsi kotrigi našega kat. jun. društva čestitamo.

Ravnateljstvo.

(Donesli smo nešto opširnije ov popis zato, ar se vidi, kako se u društvi odgaja mladina u čutenju skuparipadnosti, u srdačnoj ljubavi jednoga prema drugomu, ka se pokaže pri ovakovo priliki, kot je to razlučenje jednoga vernoga kotriga. Na drugoj strani vidimo iz ovoga prikazanja, kako se junaki moru razviti za peljače društva, a takovi čedu, kad stupu u javni žitak na vsakom mestu, općini i u zemlji, valjati kot razumni i sposobni ljudi, ki čedu znati poslovali na napredovanje naroda, u kom živu. Zato utemeljite društva, kade ih još nij! Ur.)

GOSPODARSTVO

Bortanska mlikarna tvornica i Hrvati. S velikim veseljem smo doznali, da su Hrvati s velikim razumijevanjem stupili u zadrugu (društvo) za izhasnovanje mlika. U Bandolu, Čajti i Vincetu su 1925. leta utemeljena mlikarna društva. K bandolskomu društvu slišu Sabara, Poljanci, Ključarevac, Rupišće i Podgorje. Ove dvi zadnje općine još do sada ne šalju mliko, ali se nadijamo, da će navrediti ne samo općina nego i stanovnici nastati kotrigi, da počnu slanje mlika. U Čembi se je leta 1927. utemeljilo mlikarno društvo, ko aktivno posluje. Na 12. januara smo u Neumarktu držali spravišće utemeljenja društva za one općine, ke ga do sada još nisu imale. A to su hrvatske općine Širokane i Marof, odakle su gospodari došli na ovo spravišće, pak su po poučnom govoru gosp. Emila Smoljana, s kim je razložil hasnovitost i potrebnost društva, izrekli, da čedu si utemeljiti društvo i su si velje odibrali odbor, polag koga ove općine činu skupa s općinom Neumarkt jedno mlikarno društvo. Predsednik je Weber, načelnik iz Neumarkta, njegov namestnik Paval Lakić, krčmar iz Marofa, odborniki: školnik Haml iz Neumarkta (peljač knjig) i Končér iz Širokanov. Utemeljenje bi se bilo još i bolje ugodalo, kad se neki muž iz Širokan ne bi bil zizma nerazumljivo suprotstavljaj utemeljenju, i razgovaral ljude od toga, da stupu u ovo za gospodare tako hasnovito društvo. Ali našlo se je na sriču i u Širokanah gospodarov, ki se nisu dali razgovoriti, što se ima zahvaliti gosp. Končér. Pokidob su ovako naši Hrvati stupili na svoje mesto u društvenom gibanju, ko im služi na vlašće dobro, su oni ponoviti doli peldu, da su razuman, spametani i na žitak sposoban narod.

Kurs za sadjare u Gradišću. Polag obćinske želje će gradišćanska seljačka komora prirediti kurs za sadjare „Baumwärterskurs“, ki će se obdržati u Weidenu na Jezeru, u trih delih. Na protulice (od 5. do 10. marca 1928.), u augustu i u jeseni. Zadaća ovoga kursa će biti, da učenike teoretski i praktično nauči na vse važne posle uko sadovnoga driva. (Gojenje stablov, obrizovanje, borbu proti škodljivcem, trganje, sortiranje i pakiranje sadja). Po absolviranju jednoga celoga kursa (protuličnoga, letnoga i jesenskoga) će seljačka komora dati učenikom pokazanja i svidočbe. Vsm onim, ki se ne moru vsaki dan voziti iz Weidena na Jezeru domom, će seljačka komora prezplaćni